

Suomalaisten matkailu

2011, syyskuu

Syyskuussa 2011 suomalaiset matkustivat Viroon, Ruotsiin tai Välimerelle

Monen suomalaisen ulkomaanmatka suuntautui syyskuussa Viroon, Ruotsiin tai Välimeren maihin. Suomalaiset tekivät Viroon ja Ruotsiin yhteensä 176 000 yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa ja risteilyä, joka on 56 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Suomalaiset matkustivat innokkaasti myös Välimerelle, jonne matkojen määrä lisääntyi 78 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneet vapaa-ajanmatkat vähenivät syyskuussa 11 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Suomalaisten tekemät yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat syyskuussa 2011 ja niiden vuosimuutos, ennakkotiedot

	Matkoja syyskuussa	Vuosimuutos, % 9/2011 - 9/2010	Matkoja tammi - syyskuussa	Kumulatiivinen vuosimuutos, % 1-9/2011 - 1-9/2010
Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa	274 000	-11	4 629 000	-2
Mökki- ja vierailumatkat	1 229 000	18	19 792 000	3
Kotimaanmatkoja yhteensä	1 503 000	11	24 421 000	2
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	304 000	31	3 282 000	8
- Viroon	79 000	147	799 000	16
- Ruotsiin	14 000	-39	303 000	-19
- muut maat	211 000	19	2 180 000	10
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	76 000	31	1 127 000	10
- Viroon	20 000	-23	329 000	9
- Ruotsiin	53 000	66	781 000	10
Ulkomaanmatkoja yhteensä	380 000	31	4 409 000	8
Vapaa-ajanmatkoja yhteensä	1 883 000	15	28 830 000	3

Suomalaiset tekivät syyskuussa yhteensä 380 000 yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa ulkomaille. Matkoja, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, tehtiin 304 000. Näistä Viroon suuntautui 26 prosenttia

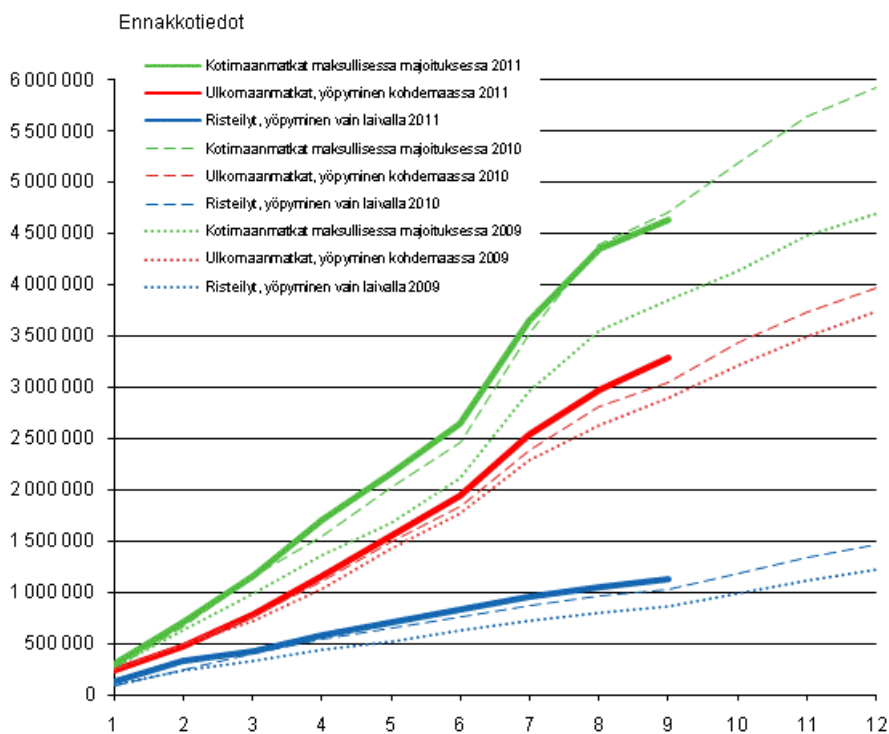
ja Ruotsiin 5 prosenttia. Risteilyt, joiden aikana yövytään ainoastaan laivalla, suuntautuivat lähinnä Ruotsiin ja Viroon.

Kotimaassa suomalaiset tekivät 1,5 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Tämä on 11 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Suurin osa matkoista, 1,2 miljoonaa, oli ilmaismajoitusmatkoja joko omalle mökille, sukulaisten tai tuttavien luokse tai matkalla käytettiin muuta ilmaista majoitusta.

Ennakkotiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin lokakuussa 1 382 Suomessa asuvaa 15–74-vuotiasta henkilöä.

Lopulliset vuositiedot Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta julkaistaan tilaston kotisivulla tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkat, kumulatiivinen kertymä kuukausittain 2009–2011, ennakkotiedot

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa syyskuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat	4
Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille syyskuussa 2011, suosituimmat kohdemaat..	4
Liitetaulukko 3. Kotimaan vapaa-ajanmatkat heinä-syyskuussa 2011	4
Liitetaulukko 4. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille heinä-syyskuussa 2011	5
Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat (pl. mökki- ja vierailumatkat) heinä-syyskuussa 2000-2011	6
Laatuseloste.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa syyskuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat

Kohdemaakunta	Matkoja syyskuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	274 000	100
Uusimaa	53 000	19
Lappi	49 000	18
Pirkanmaa	35 000	13
Pohjois-Pohjanmaa	29 000	11
Varsinais-Suomi	23 000	9
Kanta-Häme	20 000	7
Pohjois-Karjala	12 000	4
Pohjois-Savo	11 000	4
Etelä-Pohjanmaa	11 000	4

Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille syyskuussa 2011, suosituimmat kohdemaat

Kohdema	Matkoja syyskuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	304 000	100
Viro	79 000	26
Kreikka	41 000	14
Espanja	35 000	12
Saksa	26 000	9
Italia	23 000	8
Ruotsi	14 000	5
Itävalta	12 000	4
Venäjä	12 000	4

Liitetaulukko 3. Kotimaan vapaa-ajanmatkat heinä-syyskuussa 2011

	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luokse	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
Matkat yhteensä	1 991 000	100	2 184 000	100	5 939 000	100
Matkan tehneiden sukupuoli						
mies	1 083 000	54	1 126 000	52	2 835 000	48
nainen	908 000	46	1 058 000	48	3 104 000	52
Matkan päättymiskuukausi						
heinäkuu	1 009 000	51	884 000	40	2 649 000	45
elokuu	707 000	36	980 000	45	2 380 000	40
syyskuu	274 000	14	320 000	15	909 000	15
Kohdemaakunta						
Uusimaa	317 000	16	192 000	9	965 000	16
Varsinais-Suomi	206 000	10	210 000	10	569 000	10
Satakunta	56 000	3	79 000	4	234 000	4
Kanta-Häme	57 000	3	68 000	3	200 000	3
Pirkanmaa	190 000	10	190 000	9	629 000	11
Päijät-Häme	53 000	3	114 000	5	195 000	3
Kymenlaakso	37 000	2	83 000	4	197 000	3
Etelä-Karjala	28 000	1	90 000	4	213 000	4
Etelä-Savo	87 000	4	287 000	13	387 000	7
Pohjois-Savo	98 000	5	126 000	6	297 000	5
Pohjois-Karjala	79 000	4	114 000	5	212 000	4
Keski-Suomi	113 000	6	169 000	8	536 000	9
Etelä-Pohjanmaa	110 000	6	88 000	4	215 000	4
Pohjanmaa	62 000	3	60 000	3	102 000	2
Keski-Pohjanmaa	34 000	2	11 000	1	96 000	2
Pohjois-Pohjanmaa	170 000	9	102 000	5	453 000	8
Kainuu	62 000	3	56 000	3	138 000	2
Lappi	193 000	10	139 000	6	288 000	5
Ahvenanmaa	39 000	2	11 000	0

Liitetaulukko 4. Yöpymissen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille heinä-syyskuussa 2011

	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Yhteensä	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
Matkat yhteensä	838 000	100	499 000	100	1 338 000	100
Matkan tehneiden sukupuoli						
mies	398 000	48	256 000	51	655 000	49
nainen	440 000	52	243 000	49	683 000	51
Matkan päättymiskuukausi						
heinäkuu	400 000	48	192 000	38	592 000	44
elokuu	259 000	31	182 000	37	441 000	33
syyskuu	179 000	21	126 000	25	304 000	23
Kohdemaat						
Pohjoismaat	116 000	14	91 000	18	207 000	15
Ruotsi	73 000	9	74 000	15	147 000	11
Tanska	14 000	1
Norja	34 000	4	42 000	3
Venäjä ja Baltia	183 000	22	323 000	65	507 000	38
Viro	135 000	16	267 000	53	402 000	30
Venäjä	31 000	4	37 000	7	68 000	5
Latvia	17 000	3	23 000	2
Liettua	11 000	1	14 000	1
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret	238 000	28	14 000	3	252 000	19
Espanja	58 000	7	61 000	5
- Manner-Espanja	49 000	6	52 000	4
Italia	51 000	6	57 000	4
Kreikka	89 000	11	89 000	7
Kroatia	17 000	2	17 000	1
Portugali	20 000	2	23 000	2
Itäisen Välimeren maat	43 000	5	43 000	3
Turkki	37 000	4	37 000	3
Länsi-Eurooppa	173 000	21	57 000	11	230 000	17
Alankomaat	11 000	1
Britannia	40 000	5	48 000	4
Itävalta	23 000	3	26 000	2
Ranska	40 000	5	45 000	3
Saksa	59 000	7	31 000	6	91 000	7
Itä- ja Keski-Eurooppa	45 000	5	11 000	2	56 000	4
Bulgaria	17 000	2	17 000	1
Puola	14 000	1
Unkari	14 000	2	17 000	1
Aasia ja Oseania	17 000	2	17 000	1
Amerikka	20 000	2	23 000	2
Yhdysvallat	17 000	2	20 000	2

**Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat (pl. mökki- ja vierailumatkat)
heinä-syyskuussa 2000-2011**

	Matkoja, 1000											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vapaa-ajanmatkat yhteensä	2 497	2 688	2 924	2 761	2 958	2 812	2 950	2 963	3 066	3 088	3 708	3 634
Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 263	1 370	1 498	1 581	1 620	1 570	1 679	1 695	1 705	1 726	2 242	1 991
lyhyet matkat, 1-3 yötä	949	972	1 097	1 145	1 201	1 176	1 213	1 262	1 292	1 278	1 718	1 495
pitkät matkat, vähintään 4 yötä	314	398	400	436	419	394	466	432	413	449	524	496
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	745	897	911	845	977	921	967	1 001	1 096	1 119	1 202	1 338
lyhyet matkat, 1-3 yötä	298	300	342	342	336	345	356	345	373	322	427	499
pitkät matkat, vähintään 4 yötä	447	597	569	503	641	576	611	657	723	797	774	838
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	489	421	515	335	361	321	304	267	265	243	265	305

Laatuseloste

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) mukaisesti.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–74-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus käsittää kaksi erillistä tutkimusta. Toinen on kuukausittain tehtävä matkatutkimus, jossa tiedustellaan koti- ja ulkomaanmatkojen lukumääriä ja matkojen ominaisuuksia kuvaavia tietoja, ja toinen on kerran vuodessa tehtävä ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä. Tutkimukset ovat otospohjaisia puhelinhaastattelututkimuksia, joissa käytetään tietokoneavusteisia haastattelulomakkeita.

Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään kunkin kuukauden alusta 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammi–helmikuussa. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekevät haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–74-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodessa yhteensä 26 400 henkilöä. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Otoskoko on kuukaudessa 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen otoskoko on 2 150–2 400 henkilöä eli se vaihtelee jonkin verran vuosittain. Vuositutkimus tehdään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen liitännäistutkimuksena. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Matka- ja vuositutkimuksen vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle.

Vuositutkimuksessa painokertoimet lasketaan sukupuolen mukaan siten, että tilastovuotta edeltävän vuoden lopun 15–74-vuotiaiden naisten ja miesten väestömäärät jaetaan saatujen haastatteluiden eli vastanneiden

kohdehenkilöiden vastaavilla määrillä. Matkatutkimuksessa menetellään vastaavalla tavalla, mutta painokertoimet lasketaan erikseen kunkin haastattelukuukauden aikana saadulle aineistolle.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivamatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivamatkat.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 33 prosenttia ja matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen keskimäärin 24 prosenttia.

Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella ja alle 10 000 olevat lukumäärät merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakollisia kuukausitietoja matkojen määristä julkaistaan 4–5 viikon kuluessa tilastokuukauden päättymisestä.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ennakolliset kuukausitiedot matkojen määristä ovat nähtävillä Tilastokeskuksen Internet-sivuilla.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Lisäksi vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Tiedonkeruussa tapahtuneen muutoksen takia luvut vuodesta 2010 lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edeltäviin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat hyvinkin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä on tehty aina vuodesta 1991 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa.

Lisätietoja

Taru Tamminen (09) 1734 2243

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute